Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

19. prosince 2013*

„Soudní spolupráce v občanských a obchodních věcech — Nařízení (ES) č. 44/2001 — Články 27, 33 a 71 — Překážka věci zahájené — Uznávání a výkon rozhodnutí — Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) — Článek 31 odst. 2 — Pravidla společné existence — Regresní žaloba — Negativní určovací žaloba — Negativní určovací rozsudek“

Ve věci C-452/12,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Landgericht Krefeld (Německo) ze dne 10. září 2012, došlým Soudnímu dvoru dne 9. října 2012, v řízení

Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd

proti

Inter-Zuid Transport BV,

za přítomnosti:

DTC Surhuisterveen BV,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení M. Ilešič, předseda senátu, C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader (zpravodajka) a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 18. září 2013,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd T. Pünderem, Rechtsanwalt,

— za Inter-Zuid Transport BV J. P. Eckoldtem a C. P. ten Bruggencatem, advocaten,

— za DTC Surhuisterveen BV D. A. Nickelsenem, Rechtsanwalt, jakož i J. Van Blaaderenem a A. J. W. Spijkerem, advocaten,

* Jednací jazyk: němčina.

— za německou vládu T. Henzem, jakož i J. Kemper a F. Wannek, jako zmocněnci,

— za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem a S. Duarte Afonso, jako zmocněnci,

— za Evropskou komisi M. Wilderspinem a W. Bogensbergerem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 71 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd (dále jen „Nipponkoa Insurance“) a Inter-Zuid Transport BV (dále jen „Inter-Zuid Transport“), ve věci platby náhrady ve výši 500 000 eur za škodu vzniklou při mezinárodní silniční nákladní dopravě.

Právní rámec

Nařízení č. 44/2001

3 Bod 1 odůvodnění nařízení č. 44/2001 uvádí:

„Společenství si stanovilo za cíl zachovávat a rozvíjet prostor svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém je zajištěn volný pohyb osob. Za účelem postupného vytvoření takového prostoru by Společenství mělo schválit mimo jiné i nástroje týkající se soudní spolupráce v civilních věcech, které jsou nezbytné k řádnému fungování vnitřního trhu.“

4 Bod 6 odůvodnění tohoto nařízení zní:

„Za účelem dosažení volného pohybu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech je nezbytné a vhodné, aby se pravidla upravující příslušnost a uznání a výkon rozhodnutí řídila právním nástrojem Společenství, který by byl závazný a přímo použitelný.“

5 Body 11, 12 a 15 až 17 odůvodnění uvedeného nařízení uvádějí:

„(11) Pravidla pro určení příslušnosti musí být vysoce předvídatelná a založená na zásadě, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného, a musí být na tomto základě vždy určitelná [a příslušnost na tomto základě musí být dána vždy], kromě několika přesně určených případů[…]

(12) Kromě místa bydliště žalovaného by měla existovat i jiná kritéria pro určení příslušnosti, založená na úzké vazbě mezi soudem a právním sporem nebo usnadňující řádný výkon spravedlnosti.

[…]

(15) V zájmu harmonického výkonu spravedlnosti je nezbytné minimalizovat možnost souběžných řízení a zajistit, aby ve dvou členských státech nebyla vydána vzájemně si odporující rozhodnutí. […]

(16) Vzájemná důvěra ve výkon spravedlnosti v rámci Společenství umožňuje, aby rozhodnutí vydaná v kterémkoli členském státě byla bez dalšího uznávána bez potřeby jakéhokoli dalšího řízení, kromě sporných případů.

(17) Na základě stejné zásady vzájemné důvěry musí být postup pro výkon rozhodnutí vydaného v jednom členském státě v jiném členském státě účinný a rychlý. […]“

6 Bod 25 odůvodnění uvedeného nařízení zní takto:

„S ohledem na mezinárodní závazky členských států nejsou tímto nařízením dotčeny smlouvy upravující určité zvláštní oblasti práva, jejichž jsou členské státy smluvní stranou.“

7 Článek 1 odst. 1 a 2 nařízení č. 44/2001 zní:

„1. Toto nařízení se vztahuje na občanské a obchodní věci bez ohledu na povahu soudu. Nevztahuje se zejména na věci daňové, celní a správní.

2. Toto nařízení se nevztahuje na

a) věci osobního stavu, způsobilosti fyzické osoby k právům a právním úkonům, majetková práva plynoucí z manželských vztahů a dědění, včetně dědění ze závěti;

b) konkursy, vyrovnání a podobná řízení;

c) sociální zabezpečení;

d) rozhodčí řízení.“

8 Článek 27 uvedeného nařízení, nacházející se v oddílu 9, nadepsaném „Překážka litispendence a závislá řízení“, kapitoly II tohoto nařízení, nadepsané „Příslušnost“, je následujícího znění:

„1. Je-li u soudů různých členských států zahájeno řízení v téže věci mezi týmiž stranami, přeruší soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, bez návrhu řízení až do doby, než se určí příslušnost soudu, který řízení zahájil jako první.

2. Jakmile je určena příslušnost soudu, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, prohlásí se soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, za nepříslušný ve prospěch prvního soudu.“

9 Článek 32 uvedeného nařízení, nacházející se v kapitole III tohoto nařízení, nadepsané „Uznávání a výkon“, stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se ‚rozhodnutím‘ rozumí každé rozhodnutí vydané soudem členského státu bez ohledu na to, je-li označeno jako rozsudek, usnesení, příkaz nebo nařízení výkonu rozhodnutí, včetně rozhodnutí o nákladech řízení vydaného soudním úředníkem.“

10 Článek 33 nařízení č. 44/2001, nacházející se v oddílu 1, nadepsaném „Uznávání“, uvedené kapitoly III, stanoví:

„1. Rozhodnutí vydaná v některém členském státě jsou v ostatních členských státech uznávána, aniž by bylo vyžadováno zvláštní řízení.

2. Stane-li se sporným, zda rozhodnutí má být uznáno, může každá strana, která uplatňuje uznání jako hlavní věc v daném sporu, v řízení podle oddílů 2 a 3 této kapitoly navrhnout, že soudní rozhodnutí má být uznáno.

3. Je-li otázka uznání rozhodnutí vznesena u soudu členského státu jako předběžná otázka, může o ní tento soud rozhodnout.“

11 Článek 71 uvedeného nařízení, nacházející se v kapitole VII tohoto nařízení, nadepsané „Vztah k jiným nástrojům“, zní takto:

„1. Tímto nařízením nejsou dotčeny smlouvy, jejichž stranami jsou členské státy a jež upravují příslušnost, uznání nebo výkon rozhodnutí ve zvláště vymezených věcech.

2. Aby byl zajištěn jednotný výklad, použije se odstavec 1 tímto způsobem:

a) toto nařízení nebrání tomu, aby soud členského státu, který je stranou smlouvy o zvláště vymezené věci, založil svoji příslušnost v souladu s takovou smlouvou i tehdy, když má žalovaný bydliště na území jiného členského státu, který není smluvní stranou takové smlouvy. V každém případě takový soud použije článek 26 tohoto nařízení;

b) rozhodnutí, která vydal v členském státě soud, který svou příslušnost založil v souladu s takovou smlouvou o zvláště vymezené věci, jsou v ostatních členských státech uznávána a vykonávána v souladu s tímto nařízením.

Stanoví-li smlouva o zvláště vymezené věci, jejímiž smluvními stranami jsou členský stát původu i dožádaný členský stát, podmínky uznání a výkonu rozhodnutí, použijí se tyto podmínky. V každém případě je však možno použít ustanovení tohoto nařízení týkající se řízení o uznávání a výkonu rozhodnutí.“

CMR

12 Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě, podepsaná v Ženevě dne 19. května 1956, ve znění protokolu podepsaného v Ženevě dne 5. července 1978 (dále jen „CMR“), se podle svého čl. 1 odst. 1 vztahuje „na každou smlouvu o přepravě zásilek za úplatu silničním vozidlem, jestliže místo převzetí zásilky a předpokládané místo jejího dodání […] leží ve dvou různých státech, z nichž alespoň jeden je smluvním státem této úmluvy […] bez ohledu na trvalé bydliště a státní příslušnost stran.“

13 CMR byla sjednána v rámci Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů. K CMR přistoupilo více než 50 států, včetně Spolkové republiky Německo a Nizozemského království.

14 Článek 23 CMR uvádí:

„1. Má-li dopravce podle ustanovení této Úmluvy povinnost nahradit škodu za úplnou nebo částečnou ztrátu zásilky, vypočítá se náhrada z hodnoty zásilky v místě a době jejího převzetí k přepravě.

[…]

3. Náhrada škody však nesmí přesahovat 8,33 zúčtovacích jednotek za kilogram chybějící hrubé hmotnosti.

4. Kromě toho se hradí dovozné, clo a jiné výlohy vzniklé v souvislosti s přepravou zásilky, a to při úplné ztrátě v plné výši a při částečné ztrátě poměrným dílem; jiné škody se nehradí.

[…]

7. Zúčtovací jednotka uvedená v této Úmluvě je zvláštním právem čerpání tak, jak je definováno Mezinárodním měnovým fondem. Množství uvedené v odstavci 3 tohoto článku se převádí na národní měnu toho státu, kde se daný případ soudně projednává […]

[…]“

15 Článek 29 CMR stanoví:

„1. Dopravce se nemůže odvolávat na ustanovení této kapitoly, která vylučují nebo omezují jeho odpovědnost anebo přenášejí důkazní břemeno, byla-li škoda způsobena úmyslně nebo takovým jeho zaviněním, které se podle práva soudu, u něhož se právní věc projednává, považuje za rovnocenné úmyslu.

2. Totéž platí i tehdy, jestliže se úmyslného jednání nebo zavinění dopustili zástupci nebo pracovníci dopravce nebo jiné osoby použité dopravcem k provedení přepravy a jestliže tito zástupci, pracovníci nebo jiné osoby jednali v rámci svých pracovních úkolů. V takovém případě se tito zástupci, pracovníci nebo jiné osoby rovněž nemohou odvolávat, pokud jde o jejich osobní odpovědnost, na ustanovení této kapitoly uvedená v odstavci 1.“

16 Článek 31 CMR zní:

„1. Spory vzniklé z přeprav podléhajících této Úmluvě může žalobce vést, pokud je nevede u soudů smluvních států určených dohodou stran, u soudů toho státu, na jehož území

a) má žalovaný trvalé bydliště, hlavní sídlo podniku nebo pobočku anebo jednatelství, jejichž prostřednictvím byla přepravní smlouva uzavřena, nebo

b) leží místo, kde byla zásilka převzata k přepravě, nebo místo určené k jejímu vydání;

u jiných soudů nemůže žalobce spor vést.

2. Je-li ve sporu uvedeném v odstavci [1] tohoto článku projednávána žaloba před soudem příslušným podle uvedeného odstavce nebo byl-li v takovém sporu vynesen tímto soudem rozsudek, nelze podat z téhož důvodu mezi týmiž stranami novou žalobu, ledaže rozhodnutí soudu, před nímž byla projednávána první žaloba, není vykonatelné ve státě, ve kterém je podávána nová žaloba.

3. Stal-li se ve sporu uvedeném v odstavci 1 tohoto článku rozsudek vynesený soudem některého ze smluvních států v tomto státě vykonatelným, stává se vykonatelným i ve všech ostatních smluvních státech, jakmile byly splněny v příslušném státě předepsané formality. Tyto formality však nemohou být základem pro obnovu řízení.

4. Ustanovení odstavce 3 tohoto článku se vztahují na rozsudky vydané ve sporném řízení, na rozsudky v nepřítomnosti stran a na soudní smíry; nevztahují se však na mezitímní rozsudky ani na soudní rozhodnutí, jimiž se při úplném nebo částečném zamítnutí žaloby ukládá žalobci kromě náhrady nákladů řízení i náhrada škody a úroků.

[…]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

17 Z předkládacího rozhodnutí i z vnitrostátního spisu předaného kanceláři Soudního dvora vyplývá, že společnost Canon pověřila v srpnu 2007 společnosti založené podle nizozemského práva Nippon Express (Nederland) BV (dále jen „Nippon Nederland“) a Nippon Express Euro Cargo BV (dále jen „Nippon Euro“) silniční přepravou několika svých výrobků z Nizozemska do Německa.

18 Společnost Nippon Euro pověřila provedením této přepravy společnost Inter-Zuid Transport. Posledně zmíněná společnost dále svěřila poskytnutí plnění spočívajícího v přepravě subdodavatelské společnosti DTC Surhuisterveen BV (dále jen „DTC“). Přepravu nakonec provedla společnost Kingma, jakožto dopravce pověřený společností DTC.

19 Zásilka byla naložena dne 22. srpna 2007 ve dvou skladech společnosti Canon nacházejících se v Nizozemsku a k její dodávce mělo dojít dne 23. srpna 2007 v Německu. Řidič opustil po nakládce zásilky Amstelveen v Nizozemsku dne 22. srpna 2007 s cílem dopravit zásilku do prostorů společnosti Canon ve Willich v Německu, kam dojel téhož dne příliš pozdě na to, aby mohl zásilku vyložit, takže nechal nákladní vozidlo přes noc v nestřežených prostorách subjektu, kterému byla dodávka určena. V noci byl náklad zčásti odcizen.

20 Vzhledem k tomu, že společnost Canon podala dne 27. srpna 2007 u prvního obchodního senátu Landgericht Krefeld (Německo) žalobu na náhradu škody způsobené společnostmi Nippon Nederland a Nippon Euro, tyto společnosti se jakožto společní a nerozdílní dlužníci zavázaly soudním smírem uzavřeným dne 1. března 2010 k úhradě částky 500 000 eur. Tato částka měla nahradit škodu vzniklou v noci z 22. na 23. srpna 2007.

21 Společnost Nipponkoa Insurance podala dne 29. září 2010 ke druhému obchodnímu senátu Landgericht Krefeld regresní žalobu na společnost Inter-Zuid Transport, kterou se domáhala, aby byla posledně zmíněné společnosti uložena povinnost k úhradě částky 500 000 eur odpovídající náhradě škody, kterou společnost Nipponkoa Insurance, jakožto společnost poskytující pojištění odpovědnosti za škodu společnostem Nippon Nederland a Nippon Euro, zaplatila společnosti Canon (dále jen „regresní žaloba“).

22 Dne 21. ledna 2009, tj. více než rok a půl před podáním regresní žaloby, však již společnost Inter-Zuid Transport dosáhla v Nizozemsku vydání negativního určovacího rozsudku vůči společnostem Nippon Nederland a Nippon Euro pro stejné skutky (dále jen „negativní určovací rozsudek“). Podle tohoto rozsudku vydaného Rechtbank te Haarlem (Nizozemsko), který od listopadu 2010 založil překážku věci rozsouzené, měla společnost Inter-Zuid Transport odpovídat za vzniklou škodu pouze do maximální výše stanovené v článku 23 CMR.

23 Společnost Nipponkoa Insurance má za to, že jsou v případě společnosti Inter-Zuid Transport naplněny podmínky úmyslného jednání nebo zavinění ve smyslu čl. 29 odst. 2 CMR a že navzdory existenci negativního určovacího rozsudku je Landgericht Krefeld příslušný podle čl. 31 odst. 1 CMR k rozhodnutí o regresní žalobě, neboť tento článek musí být vykládán autonomně a má podle článku 71 nařízení č. 44/2001 přednost před článkem 27 tohoto nařízení.

24 Společnost Inter-Zuid Transport tvrdí, že podle článku 27 uvedeného nařízení a čl. 31 odst. 2 CMR nelze v řízení u Landgericht Krefeld pokračovat z důvodu konečného určovacího rozsudku vydaného dříve v Nizozemsku. Tato společnost dospívá k závěru, že v každém případě nese odpovědnost pouze do maximální výše stanovené v čl. 23 odst. 3 CMR.

25 Předkládající soud sdílí názor společnosti Inter-Zuid Transport na překážku věci rozsouzené založené konečným určovacím rozsudkem a v tomto ohledu kritizuje judikaturu Bundesgerichtshof (Německo), která vyplývá z jeho rozhodnutí ze dne 20. listopadu 2003 (I ZR 102/02 a I ZR 294/02), podle níž musí být CMR, navzdory rozsudku Soudního dvora ze dne 6. prosince 1994, Tatry (C-406/92, Recueil,

s. I-5439), vykládána autonomně, takže existence negativní určovací žaloby podané dlužníkem vůči věřiteli k mezinárodně příslušnému soudu, která směřuje k rozhodnutí, že tento domnělý dlužník není odpovědný za škodu, nebrání následnému podání regresní žaloby právním nástupcem věřitele k příslušnému soudu jiného státu, který je stranou CMR.

26 Landgericht Krefeld má v tomto ohledu za to, že k němu podaná regresní žaloba a negativní určovací rozsudek mají tentýž předmět, jsou založeny na témže důvodu a týkají se týchž stran, neboť se společnost Nipponkoa Insurance stala právní nástupkyní společností Nippon Nederland a Nippon Euro. Z tohoto důvodu je názoru, že je v rozporu se zásadami vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti a omezení souběžných řízení, když orgány členského státu v rámci regresní žaloby odmítnou na základě výkladu smlouvy uvedené v článku 71 nařízení č. 44/2001 uznat negativní určovací rozsudek vydaný dříve ve stejné věci.

27 Tento soud mimoto zastává názor, že rozsudek ze dne 4. května 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, Sb. rozh. s. I-4107, bod 63 a výrok), ve kterém Soudní dvůr určil, že nemá pravomoc k výkladu článku 31 CMR, nepředjímá rozhodnutí v projednávané věci.

28 Za těchto podmínek Landgericht Krefeld rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

1) Brání článek 71 nařízení [č. 44/2001] výlučně autonomnímu výkladu mezinárodní smlouvy, anebo je při použití takové smlouvy třeba zohlednit rovněž cíle a zásady, na nichž spočívá uvedené nařízení?

2) Brání článek 71 nařízení č. 44/2001 výkladu mezinárodní smlouvy, podle kterého určovací žaloba, o níž bylo rozhodnuto v jednom členském státě, nebrání následně podané žalobě na plnění v jiném členském státě, pokud tato smlouva v tomto ohledu umožňuje též výklad, který je v souladu s článkem 27 nařízení č. 44/2001?

K předběžným otázkám

K pravomoci Soudního dvora

29 Společnost Nipponkoa Insurance a německá vláda vznášejí na úvod otázku pravomoci Soudního dvora, neboť v zásadě tvrdí, že se položené otázky týkají výkladu článku 31 CMR a že Soudní dvůr nemá k výkladu této úmluvy pravomoc.

30 V tomto ohledu je pravda, že se pravomoc Soudního dvora k rozhodování ohledně výkladu v rámci řízení o předběžné otázce vztahuje pouze na normy, které jsou součástí unijního práva, a že Soudní dvůr nemá, jak bylo rozhodnuto v bodě 63 výše uvedeného rozsudku TNT Express Nederland, pravomoc k výkladu článku 31 CMR.

31 Druhá položená otázka ve výše uvedeném rozsudku TNT Express Nederland (body 32 a 57) se sice týkala pravomoci Soudního dvora k výkladu článku 31 CMR, avšak ve věci v původním řízení tomu tak není.

32 V tomto ohledu stačí uvést, že ze samotného znění položených otázek vyplývá, že se týkají výkladu ustanovení unijního práva, a sice nařízení č. 44/2001, k němuž má Soudní dvůr na základě článku 267 SFEU pravomoc.

33 S ohledem na tyto úvahy je třeba shledat, že Soudní dvůr má pravomoc k podání odpovědi na položené předběžné otázky.

K věci samé

K první otázce

34 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být článek 71 nařízení č. 44/2001 vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby byla mezinárodní smlouva vykládána způsobem, který narušuje cíle a zásady, na nichž spočívá uvedené nařízení.

35 Je třeba podotknout, že Soudní dvůr již tuto otázku zodpověděl ve své judikatuře.

36 Soudní dvůr totiž rozhodl, že ačkoliv je nesporné, že článek 71 uvedeného nařízení stanoví v oblastech upravených zvláštními smlouvami, jako je CMR, použití těchto smluv, nemění to nic na skutečnosti, že tímto použitím nesmí být dotčeny takové zásady, které jsou základem soudní spolupráce ve věcech občanských a obchodních v rámci Evropské unie, jako jsou zásady uvedené v bodech 6, 11, 12 a 15 až 17 odůvodnění tohoto nařízení, týkající se volného pohybu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, předvídatelnosti příslušných soudů, a tudíž právní jistoty pro jednotlivce, řádného výkonu spravedlnosti, minimalizace rizika souběžných řízení, jakož i vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti v rámci Unie (viz výše uvedený rozsudek TNT Express Nederland, bod 49).

37 Článek 71 nařízení č. 44/2001 nemůže být vykládán tak, aby byl v rozporu se zásadami, na nichž je založen právní předpis, jehož je součástí. Tento článek proto nemůže být vykládán tak, aby v takové oblasti, na kterou se vztahuje toto nařízení, jako je silniční nákladní doprava, mohla zvláštní smlouva, jako je CMR, vést k výsledkům, které budou méně příznivé pro dosažení řádného fungování vnitřního trhu, než jsou výsledky, ke kterým vedou ustanovení uvedeného nařízení (výše uvedený rozsudek TNT Express Nederland, bod 51).

38 Proto musí být příslušná ustanovení CMR použita v rámci Unie pouze tehdy, když umožňují dosáhnout cílů volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních, jakož i vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti v rámci Unie za podmínek přinejmenším stejně příznivých, jako jsou podmínky vyplývající z použití nařízení č. 44/2001(v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek TNT Express Nederland, bod 55).

39 Na první otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že článek 71 nařízení č. 44/2001 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby se mezinárodní smlouva vykládala způsobem, který nezaručuje dodržení cílů a zásad, na nichž toto nařízení spočívá, za podmínek přinejmenším stejně příznivých, jako jsou podmínky stanovené v tomto nařízení.

Ke druhé otázce

40 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda musí být článek 71 nařízení č. 44/2001 vykládán v tom smyslu, že brání výkladu čl. 31 odst. 2 CMR, podle kterého nemají negativní určovací žaloba nebo negativní určovací rozsudek v jednom členském státě a regresní žaloba podaná z důvodu téže škody mezi týmiž stranami nebo jejich právními nástupci v jiném členském státě tentýž předmět a tentýž důvod.

41 K podání odpovědi na tuto otázku je vzhledem k odpovědi na první položenou otázku třeba zkoumat, zda by takový výklad čl. 31 odst. 2 CMR zaručil dodržení cílů a zásad, na kterých spočívá nařízení č. 44/2001, za podmínek přinejmenším stejně příznivých, jako jsou podmínky stanovené v článku 27 nebo v jiných ustanoveních uvedeného nařízení.

42 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora týkající se výkladu článku 27 nařízení č. 44/2001 mají takový návrh směřující k tomu, aby bylo rozhodnuto, že žalovaný odpovídá za škodu, a aby mu byla uložena povinnost k náhradě škody, jako je regresní žaloba ve věci

v původním řízení, a dřívější negativní určovací žaloba tohoto žalovaného, směřující k tomu, aby bylo určeno, že za uvedenou škodu neodpovídá, tentýž důvod a tentýž předmět (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Tatry, bod 45, a rozsudek ze dne 25. října 2012, Folien Fischer a Fofitec, C-133/11, bod 49).

43 V projednávané věci byla regresní žaloba k předkládajícímu soudu podána po vynesení negativního určovacího rozsudku Rechtbank te Haarlem, ve smyslu čl. 31 odst. 2 CMR, založeného na týchž skutkových a právních okolnostech mezi týmiž stranami.

44 Je nutno konstatovat, že kdyby se toto ustanovení CMR vykládalo v tom smyslu, že uvedená žaloba a uvedený rozsudek nemají tentýž důvod a tentýž předmět, takový výklad by nezaručoval, za podmínek přinejmenším stejně příznivých, jako jsou podmínky stanovené v nařízení č. 44/2001, dodržení cíle minimalizace rizika souběžných řízení, který je, jak bylo připomenuto v bodě 36 tohoto rozsudku, jedním z cílů a zásad, na kterých se zakládá soudní spolupráce v občanských a obchodních věcech v rámci Unie.

45 V tomto ohledu není relevantní, že rozsudek Rechtbank te Haarlem založil krátce po podání regresní žaloby k předkládajícímu soudu, a sice v listopadu 2010, jak uvádí předkládací rozhodnutí, nebo dne 1. března 2011, jak tvrdila společnost DTC na jednání, překážku věci rozsouzené.

46 To, že uvedený rozsudek založil překážku věci rozsouzené, znamená, že kdyby věc spadala do působnosti nařízení č. 44/2001, a nikoli do působnosti CMR, použila by se nejen ustanovení tohoto nařízení v oblasti překážky litispendence, ale i ustanovení v oblasti uznávání, konkrétně článek 33 uvedeného nařízení.

47 Soudní dvůr již ovšem rozhodl, že v rámci Unie lze použít pravidla stanovená ve zvláštních smlouvách uvedených v článku 71 nařízení č. 44/2001, jako jsou pravidla vyplývající z čl. 31 odst. 2 CMR, pouze v rozsahu, v němž jsou dodržovány zásady volného pohybu soudních rozhodnutí a vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti, na kterých se uvedené nařízení zakládá (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek TNT Express Nederland, bod 54 a citovaná judikatura).

48 Pokud by se čl. 31 odst. 2 CMR vykládal v tom smyslu, že negativní určovací rozsudek vydaný v jednom členském státě a regresní žaloba podaná z důvodu téže škody mezi týmiž stranami nebo jejich právními nástupci v jiném členském státě nemají tentýž předmět a tentýž důvod, nebyly by výše uvedené zásady dodrženy za podmínek přinejmenším stejně příznivých, jako jsou podmínky stanovené v nařízení č. 44/2001.

49 Vzhledem k předchozím úvahám je na druhou otázku třeba odpovědět tak, že článek 71 nařízení č. 44/2001 musí být vykládán v tom smyslu, že brání takovému výkladu čl. 31 odst. 2 CMR, podle kterého negativní určovací žaloba nebo negativní určovací rozsudek v jednom členském státě a regresní žaloba podaná z důvodu téže škody mezi týmiž stranami nebo jejich právními nástupci v jiném členském státě nemají tentýž předmět a tentýž důvod.

K nákladům řízení

50 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

1) **Článek 71 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby se mezinárodní smlouva vykládala způsobem, který nezaručuje dodržení cílů a zásad, na nichž toto nařízení spočívá, za podmínek přinejmenším stejně příznivých, jako jsou podmínky stanovené v tomto nařízení.**

2) **Článek 71 nařízení č. 44/2001 musí být vykládán v tom smyslu, že brání takovému výkladu čl. 31 odst. 2 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě, podepsané v Ženevě dne 19. května 1956, ve znění protokolu podepsaného v Ženevě dne 5. července 1978, podle kterého negativní určovací žaloba nebo negativní určovací rozsudek v jednom členském státě a regresní žaloba podaná z důvodu téže škody mezi týmiž stranami nebo jejich právními nástupci v jiném členském státě nemají tentýž předmět a tentýž důvod.**

Podpisy.